

1 אַלֵּא לְאֹהָבֵי בְּחַד - וְדַאי מְדוּבֵר בַּעַד אַחַד, וְקַתְּנִי בְּבְרִיתֵיךָ דְּבִי אֵין
2 מְכַחֵשְׁן - שאם אין האדם מכחישו, מְחִיזֵנָּהּ - נאמן העד בעדותו.
3 שְׂמַע מִינָהּ - אכן מוכח מכאן דין זה.
4 שְׂנִינּוּ בְּמִשְׁנֵהוּ: שנים אומרים אבל והוא אומר לא אכלתי, רבי מאיר
5 מְחִיב, אָמַר רַבִּי מַאִיר, קָל וְחוּמַר כּוּ! אם הביאודו שנים לידי מיתה
6 חמורה, לא יביאודו לידי קרבן הקל. אמרו לו, מה אם ירצה לומר
7 מוּזֵד הֵייתִי, פטור.
8 הגמרא מבארת את טעמם של חכמים: אֵיבַעֵינָא לְהוּ - הסתפקו בני
9 הישיבה, מַאי טַעְמֵיהוּ דְּרַבְּנַן - מהו טעמם של חכמים, הסוברים
10 שאם האדם מכחיש את העדים, הוא נפטר מקרבן. האם זהו מְשׁוּם
11 דְּבַעֲבִינֵי כַּפְרָה אֲדָם נֶאֱמָן עַל עַצְמוֹ יוֹתֵר מִמַּאֲתָה אִישׁ, כיון שבודאי
12 לא ימנע מלהביא קרבן לכפר על עצמו, אם אכן היה חייב בכך. או
13 דְּלִמָּא - או שמא טעמם הוא מְשׁוּם דְּאֲמַרְיָן - שאנו אומרים, מִינּוּ
14 דְּאִי פְּעִי אָמַר מוּזֵד הֵייתִי, וּפְטוּר - מתוך שאם היה רוצה להיפטר
15 מקרבן ללא הכחשת העדים היה יכול לומר שהיזיד באכילת החלב,
16 והיה נפטר מקרבן ונמנו שאמר 'לא אכלתי' יתרן דבריו שכונתו
17 היתה שלא אכל בשוגג אלא במזיד, לכן כִּי אָמַר נְפִי - אף כשהוא
18 אומר לא אכלתי כלל, מְחִיזֵנָּהּ, וּפְטוּר מקרבן.
19 מבררת הגמרא: וְמַאי נְפַקָא מִינָהּ - איזה דין יוצא מהחילוק בין שני
20 הטעמים בדעת חכמים. מבארת הגמרא: לְמַפְשְׁטֵי מִינָהּ לְטוּמְאָה -
21 יש חילוק בין הטעמים לאופן שעדים מעידים על אדם שנטמא ונכנס
22 למקדש, והוא אומר לא נטמאתי, דְּאִי אָמַרְתָּ טַעְמֵיהוּ דְּרַבְּנַן -
23 שאם תאמר שטעמם של חכמים הוא מְשׁוּם דְּאֲדָם נֶאֱמָן עַל עַצְמוֹ
24 יוֹתֵר מִמַּאֲתָה אִישׁ, לא שְׁנָא טוּמְאָה חֻדְשָׁה וְלֹא שְׁנָא טוּמְאָה יִשְׁנָה
25 - אין חילוק בין אופן שהעדים מעידים שנכנס מיד לאחר שנטמא,
26 ובדאי לא נטהר, לבין אופן שהם מעידים שנטמא אתמול ונכנס
27 היום, שאינם יודעים אם טבל ונטהר או לא, שהרי אף אם העירו
28 שנטמא היום ובדאי לא נטהר, מכל מקום הוא נאמן יותר מהעדים.
29 וְאִי אָמַרְתָּ טַעְמֵיהוּ דְּרַבְּנַן מְשׁוּם דְּאֲמַרְיָן מִינּוּ הוּא, שהיה יכול
30 לתרץ את דבריו ולומר שכונתו היתה שאינו טמא עכשיו כיון
31 שטבל, אֲנִמַּם פְּטוּרֵי לִיהּ רַבְּנַן מְטוּמְאָה יִשְׁנָה - יאמינודו חכמים
32 להיפטר מקרבן, באופן שהעדים מעידים שנטמא אתמול, ויתכן
33 שטבל בינתים, אֲכַל מְטוּמְאָה חֻדְשָׁה, שנטמא היום, ואינו נטהר
34 קודם הערב שמש, מְחִיב - יחייבוהו חכמים בקרבן.
35 מבארת הגמרא: מַאי טַעְמָה - מה טעם החילוק בין טומאה ישנה
36 לחדשה, מְטוּמְאָה יִשְׁנָה - שנטמא אתמול או קודם לכן, מִינּוּ דְּאִי פְּעִי
37 אָמַר מְכַלְתִּי - מתוך שהיה יכול להודות לדברי העדים שאמנם
38 נטמא, אך יאמר שטבל ונטהר קודם שנכנס למקדש, וּפְטוּר מקרבן,
39 כִּי אָמַר נְפִי - גם אם אומר לא נטמאתי, ומכחישם, פְּטוּר, דְּאִיכָּא
40 לְמִימַר - כיון שאנו יכולים לתרץ את דבריו, מַאי לֹא נְטַמְאָתִי
41 דְּקְאָמַר - מה כוונתו שכאמר 'לא נטמאתי', לא עַמְדַתִּי - לא
42 נשארתי מְטוּמְאָתִי, אֵלֶּא מְכַלְתִּי, ופטור מקרבן. אֲכַל מְטוּמְאָה
43 חֻדְשָׁה, שנטמא היום, שאין אפשרות לתרץ דבריו שנטהר, מְחִיב -
44 מתחייב הוא בקרבן על פי דבריהם, מַאי טַעְמָה, דְּכִי אָמַר נְפִי
45 מְכַלְתִּי, מְחִיב - שהרי אף אם היה אומר בפירוש שטבל, היה חייב
46 בקרבן, כיון דְּאֲמַרְוּ לִיהּ עֲדִים, הִשְׁתָּא נְטַמְאָת - היום נטמאת, ולא
47 יתכן שנטהרת בינתים, שהרי אף אם טבל אינו נטהר לגמרי עד הערב
48 שמש. מַאי - מה יהא הדין באופן זה. וכאמור, הדין תלוי בפירוש
49 טעמם של חכמים, האם נאמנותו נגד העדים היא משום מגו, או
50 משום שלגבי כפרה אדם נאמן על עצמו יותר מעדים.
51 מנסה הגמרא לפשוט את הספק: תָּא שְׂמַע, שְׂנִינּוּ בְּבְרִיתֵיךָ, אָמַר לוֹ
52 עַד אַחַד נְטַמְאָתִי, והוא אומר לא נטמאתי, ונכנס למקדש, פְּטוּר.
53 יְכַל הֵייתָ לומר שאֶפְּלֹא אִם שְׂנִינּוּ אֲמַרְיָן לֹא כֵן, והוא מכחישם,
54 שיהא פטור, אָמַר רַבִּי מַאִיר, יש ללמוד בקל וְחוּמַר שאין הדבר כן,
55 שהרי אִם הִבִּיאֹהוּ שְׂנִינּוּ לְמִיתַת חַמּוּרָה, שאם יעידו עליו שהרג
56 את הנפש יהרגוהו בית דין על פיהם, וכי לא יִבִּיאֹהוּ לְיַד חֵיבֵי קְרָבָן

הקל. וְחַכְמִים אֲמַרְיָן, אף כנגד שנים נאמן האדם לומר שלא
נטמא, לפי שאדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש. שְׂמַע מִינָהּ -
ומוכח מכאן, שטַעְמֵיהוּ דְּרַבְּנַן הוא מְשׁוּם דְּאֲמַרְיָן אֲדָם נֶאֱמָן עַל
עַצְמוֹ יוֹתֵר מִמַּאֲתָה אִישׁ, ולפי זה בין בטומאה חדשה ובין בטומאה
ישנה, יהא האדם נאמן לפטור את עצמו מקרבן נגד דברי העדים,
ואף שטומאה חדשה אינו יכול לתרץ את דבריו.
הגמרא דוחה את הראיה מהברייתא: אָמַר רַבִּי אַמִּי, לְעוֹלָם אֵין
צִרִיךְ לומר שהטעם הוא משום שנאמן על עצמו יותר מהעדים, אלא
64 אפשר לומר דְּמַעְמָא דְּרַבְּנַן הוא מְשׁוּם דְּאֲמַרְיָן מִינּוּ, ומדובר
דווקא בטומאה ישנה, שמתוך שהיה יכול לומר שטבל נאמן גם לומר
שלא נטמא, וְהִכִּי קַתְּנִי - וכך הוא פירוש הברייתא. שנתרץ דבריו
68 מְתוּדָּה שְׂאֵם רִצְהָ לומר לא עַמְדַתִּי מְטוּמְאָתִי אלא טבלתי, נאמן
69 וּפְטוּר, הִילְכִיךָ - לכן, במקרה שיש לו מגו כזה, אֲדָם נֶאֱמָן עַל עַצְמוֹ
70 יוֹתֵר מִמַּאֲתָה אִישׁ, אך באמת בטומאה חדשה, שאין לו מגו, אינו
71 נאמן להכחישם, אלא חייב להביא קרבן על פי דבריהם.
72 הגמרא מקשה על דחייתו של רבי אמי: אִי הִכִּי, שחלוקתם לגבי
73 טומאה היא מחמת טענת מגו, הִינֵינוּ חֵלְבָּ - הרי זו אותה מחלוקת
74 עצמה שבה נחלקו במשנתנו לגבי נאמנות העדים לומר לאדם שאכל
75 חלב, ומדוע הוצרכו לחלוק בה שנית בברייתא, לגבי טומאה.
76 מתרצת הגמרא: אִם הֵין הוֹלְקִים רַק לְגַבִּי חֵלְבָּ, מְהוּ דְּתִימָא - היית
77 סבור לומר, שרק לגבי אֲכַלְתִּי חֵלְבָּ קְמַתְרִין דְּבַנְדְּרִיָּה - יכול האדם
78 ליישב את מה שאמר 'לא אכלתי' שכונתו היתה לא אֲכַלְתִּי שׂוּמְגָה
79 אֵלֶּא מוּזֵד, שהרי אינו צריך לשנות את דבריו הראשונים אלא רק
80 להוסיף עליהם, אֲכַל באמרו לו נְטַמְאָתִי, והוא אומר לא נטמאתי,
81 אֵימָא לא קְמַתְרִין דְּבַנְדְּרִיָּה - שמא נאמר שאינו יכול ליישב את מה
82 שאמר 'לא נטמאתי', שהרי אם יאמר שנטמא וטבל הרי הוא סותר
83 את דבריו הראשונים. קָא מְשַׁמְעֵ לָן - השמיעה לנו הברייתא דְּהַכָּא
84 נְפִי - שאף באופן כזה יכול הוא ליישב את דבריו, שמה שאמר 'לא
85 נטמאתי' כוונתו היתה לא עַמְדַתִּי מְטוּמְאָתִי, אֲכַל מְכַלְתִּי, וכיון
86 שיישבה הגמרא את דברי רבי אמי, נדחתה הראיה מהברייתא,
87 ועדיין יש להסתפק ביאור טעמם של חכמים.
88 הגמרא מביאה ראיה לפשוט את הספק מבריתא אחרת: תָּא שְׂמַע,
89 שנינו בברייתא, נאמר בפסוק לגבי חיוב קרבן עולה ויורד, הַבֶּא גַם
90 עַל טוּמֹאתֵי מְקַדְשֵׁי וְקִדְשֵׁי וְיִקְרָא הוּא, וְהִתְנַדְּהָ אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ, ויש
91 ללמוד מכך שרק אם הוא מוּזֵד בְּדַבְּרֵים - בחטאים שחייבוהו
92 בקרבן, חֵיבֵיב, אבל אם אין מוּזֵד בְּדַבְּרֵים, פְּטוּר, מִמְשִׁיכָה הברייתא:
93 אָמַר לִיהּ עַד אַחַד נְטַמְאָתִי, והוא אומר לא נטמאתי, ונכנס
94 למקדש, פְּטוּר. יְכַל הֵייתָ לומר שאֶפְּלֹא אִם שְׂנִינּוּ מְכַחֵשְׁן אוֹתוֹ
95 ואומרים שנטמא, יהא פטור, אָמַר רַבִּי מַאִיר, אֵין הַדְּבַר כֵּן, אלא אם
96 הִבִּיאֹהוּ שְׂנִינּוּ לְיַד מִיתַת חַמּוּרָה, שהרי אם יעידו עליו שהרג את
97 הנפש יהרגוהו בית דין על פיהם, לא יִבִּיאֹהוּ לְיַד חֵיבֵי קְרָבָן הַקָּל,
98 ובדאי נאמנים לחייבו קרבן. רַבִּי יְהוּדָה אֵמַר, נֶאֱמָן אֲדָם עַל עַצְמוֹ
99 יוֹתֵר מִמַּאֲתָה אִישׁ. מביאה הברייתא דעה שלישית: וּמוּזֵדִים חֵכְמִים
100 לְרַבִּי יְהוּדָה, שאדם נאמן על עצמו אפילו נגד עדים, בְּחֵלְבֵין - אם
101 אמרו לו שנים אכלת חלב, והוא אומר לא אכלתי, וּבְבִיאַת מְקַדְשֵׁי
102 - אם אמרו לו שנכנס למקדש טמא, והוא אומר לא נכנסתי, כיון
103 שיש לו טענת מגו, מתוך שהיה יכול לומר שלא עשה כן בשוגג אלא
104 במזיד, ויפטר מקרבן, אֲכַל מְטוּמְאָה לא מוּזֵד לִיהּ - אך אין חכמים
105 סוברים כמותו באופן שהעדים מעידים שנכנס למקדש בטומאה,
106 והוא אומר נכנסתי למקדש אבל לא נטמאתי כלל, כיון שאינו יכול
107 לתרץ את דבריו, ואין לו טענת מגו. ועל כל פנים מוכח מכאן שטעמם
108 של חכמים שהאדם נאמן הוא משום מגו, ולא משום שאדם נאמן על
109 עצמו יותר מעדים.
110 הגמרא מבררת באיזה אופן עוסקת הברייתא. שואלת הגמרא: בְּמַאי
111 עֲסָקִינָן - באיזה אופן של טומאה מדובר, שבו אין חכמים מוּזֵדִים
112 לרבי יהודה כיון שלא שייך לומר מגו, אֵילִימָא - אם נאמר שמדובר

59 לאכילה, **אמאי** – מדוע אינו חייב **אלא הטאת אחת**, והא שני זיתי
 60 חלב **אכל**, ועבר על שני איסורים המחייבים קרבן.
 61 מתרצת הגמרא: **אמר ליה אבני, העלמות מחולקות** – חילוק
 62 חטאות נעשה על ידי ההעלמה של החטא, שעל כל פעם שנתעלם
 63 האיסור מוזאדם, וחטא, יש חיוב קרבן בפני עצמו, והכא – ואילו כאן,
 64 כשאכל שני זיתי חלב בהעלם אחד, **העלם אחד הוא דאיכא** –
 65 נעלמה ממנו רק פעם אחת ידיעת האיסור, ולכן אינו חייב אלא
 66 חטאת אחת.
 67 הגמרא מביאה לשון אחרת במשא ומתן זה: **איכא דמקשי ליה הכי**
 68 – יש שהביאו כך את קושיית רבי זירא, משמע מלשון המשנה
 69 **דטעמא דהעלם אחת** – שרק משום שנעלם ממנו החטא פעם אחת,
 70 לכן חייב קרבן אחד, **הא בשרתי העלמות** – אבל אם נעלמה ממנו
 71 ידיעת החטא שתי פעמים, **חייב שתים, ואמאי** – מדוע הוא חייב
 72 שתיים, הרי שם **חלב אחד הוא** – הרי הוא עבר רק על איסור אחד
 73 של אכילת חלב, וראוי לחייבו רק חטאת אחת. מתרצת הגמרא: **אמר**
 74 **ליה אבני, העלמות מחולקות** – כל העלמה של החטא היא סיבת
 75 חיוב בפני עצמה, וממילא אף אם אכל פעמיים חלב, אם עשה כן
 76 בשתי העלמות, חייב שתיים.
 77 שנינו במשנה: **אכל חלב ודם פניגול ונתר בהעלם אחד חייב בו' על**
 78 **כל אחת ואחת**, וחומר במין אחד ממינין הרבה, שאם אכל כחצי זית
 79 וחזר ואכל כחצי זית אחר בהעלם אחד ממין אחד חייב, משני מינין,
 80 פטור.
 81 מקשה הגמרא: דין זה, שאם אכל שני חצאי כזית **ממין אחד, חייב,**
 82 **פשיטא** – פשוט הוא, שהרי סוף סוף אכל כזית איסור, ומה חידשה
 83 בזה המשנה. מתרצת הגמרא: **אמר ריש לקיש משום פ' תושיני,**
 84 החידוש במשנתנו הוא **פגזן שאכלו בשני תמחויו** – בשני מיני
 85 מאכלים, ואף על פי כן חייב, ומשנתנו היא **אליכא** (וכשיתו) **דרבי**
 86 **הושע, דאמר** במשנה להלן (טו) לגבי אדם שאכל בשר קדשים קודם
 87 זריקת הדם, שחייב משום מעילה, **תמחויו מחולקין** – אם אכל
 88 חמשה מיני מאכלים של אותו איסור, אף שאכלם בהעלם אחד, חייב
 89 חמשה. מהו **דתימא** – שמא תאמר לולי משנתנו דפי **אמר רבי**
 90 **הושע** שתמחויו מחלקים **לא שנא לקולא, ולא שנא להומרא** –
 91 אין הבדל בין חילוק התמחויו לענין להחמיר עליו, ולחייבו בחמשה
 92 קרבנות אם אכל מחמשה תמחויו בהעלם אחד, כמבואר במשנה
 93 להלן, לבין חילוקם להקל, שאם אכל מכל תמחויו חצי כזית אינם
 94 מצטרפים לחייבו קרבן, **קא משמע לן** – השמיעה לנו המשנה דהתיב.
 95 מסיימת הגמרא: **אלמא** – מוכח מכך, שרק להומרא **אמר רבי יהושע**
 96 שתמחויו מחלקים, לחייבו על כל תמחויו קרבן בפני עצמו, אבל
 97 **לקולא** – להקל מעליו ולפטרו מקרבן, **לא אמר, ולכן** אם אכל שני
 98 חצאי זית בשני תמחויו, אין התמחויו מחלקים, וחייב קרבן.
 99 הגמרא מביאה לשון אחרת במימרא זו: **איכא דאמרי על סיפא** –
 100 יש שונים את דברי ריש לקיש לגבי הסיפא של משנתנו, שאם אכל
 101 שני חצאי כזית **מינין, פטור**. ועל זה הקשתה הגמרא, **פשיטא**
 102 שאם לא אכל מאיסור אחד שיעור כזית שלם, אין שני חצאים של
 103 שני איסורים שונים מצטרפים לחייבו, ומה באה המשנה להשמיענו
 104 בכך.
 105 מתרצת הגמרא: **אמר ריש לקיש משום פ' תושיני**, באמת המשנה
 106 עוסקת באופן שאכל מין איסור אחד, ומדובר **פגזן שאכלו בשני**
 107 **תמחויו**, ומשנתנו היא **אליכא דרבי הושע, דאמר, תמחויו**
 108 **מחולקין**, והאוכל מאיסור אחד בחמשה מיני מאכלים, חייב חמשה,
 109 **דמהו דתימא** – שלולי משנתנו היית סבור לומר, דפי **אמר רבי**
 110 **יהושע** שתמחויו מחלקים, רק להומרא **אמר, לחייבו על כל תמחויו**
 111 קרבן בפני עצמו, אבל **לקולא לא אמר, ואם** אכל שני חצאי כזית של
 112 איסור אחד משני תמחויו יזא חייב קרבן, **קא משמע לן** משנתנו
 113 שאם אכל שני חצאי זיתים **מינין, פטור**. ומבארת הגמרא לפי
 114 זה, **מאי 'משני מינין'** שאמרה המשנה, באמת **ממין איסור אחד הוא,**
 115 **ואמאי קרי ליה** – ומדוע מכנה זאת המשנה **'שני מינים, משום**
 116 **דאכלו בשני תמחויו**, והרי זה כמו אכילת שני מינים, ועל אופן זה

1 **בטומאה ישנה**, שאין העדים יודעים שלא נטהר בינתיים, אם כן
 2 קשה, **מאי שנא** – במה שונה הדין של **חלבין וביאת מקדש, דמודו**
 3 **ליה** – שמודים חכמים לרבי יהודה, שפטור מקרבן, הרי זה משום
 4 **דאם רצה יאמר מויד הייתי**, ובלשון 'לא אכלתי' התכוין שלא
 5 אכלתי בשוגג אלא במיד, ומה שאמר 'לא נכנסתי למקדש', היינו
 6 שלא נכנס בשוגג אלא במזיד, אם כן לגבי **טומאה ישנה נמי מתרין**
 7 **דיבוריה** – גם כן יכול האדם ליישב את דבריו, **דאם רצה יאמר**
 8 שבלשון 'לא נטמאתי', כוונתי היתה שלא **עמדתי בטומאתי, אלא**
 9 **מבלתי**. אלא ודאי מדובר בטומאה חדשה, ובוזא אין חכמים מודים
 10 לרבי יהודה כיון שאינו יכול לתרץ את דבריו ולומר שטבל, ונמצא
 11 שאין לו מגו. ומוכח שטעמם של חכמים הוא משום מגו, ולא משום
 12 שאדם נאמן בכל קרבן יותר ממאה עדים.
 13 דוחה הגמרא: **אמר רבינא, לעולם כוונת הברייתא שחכמים חולקים**
 14 על רבי יהודה גם **בטומאה ישנה**, ומה שקשה מדוע אינו נאמן, והרי
 15 יכול הוא ליישב את דבריו, יש לתרץ, וכגון – הברייתא עוסקת
 16 באופן **דאמרי ליה עדים אכלת קדשים בטומאת הנוף**, והרי הם
 17 מעידים שהיה טמא, וגם שנגע בקדשים, והוא **אמר להון** – להם,
 18 לעדים, **לא נטמאתי. דהכא** – שהרי כאן, באופן זה, **לא מתרין**
 19 **דיבוריה** – אי אפשר ליישב את דבריו באופן שלא יסתרו כלל לדברי
 20 העדים, **דליכא למימר** – שהרי אינו יכול לומר שכוונתו הייתה לא
 21 **עמדתי בטומאה אכל מבלתי**, שהרי באופן זה **מאי אמר להון** – מה
 22 הוא טוען כנגד העדים, והרי אם היה אומר **מבלתי ואכלתי**, נמצא
 23 **דפי אמר להון הכי** – כשהוא אומר להם כן, **איתבחש ליה דבוריה**
 24 **קמא מיהא בטומאת מגעו** – הוכחש דיבורו הראשון, שאמר לא
 25 נטמאתי, לכל הפחות לענין איסור טומאת מגע, שהרי מלבד אכילת
 26 הקדשים יש גם איסור נגיעה בקדשים, ובוזא לא תיחך את דיבורו,
 27 ולכן אינו נאמן.
 28 הגמרא מביאה את פסק ההלכה במחלוקת זו: **אמר רב נהמן, הלכה**
 29 **ברבי יהודה**, שאדם נאמן להכחיש את העדים ולומר שאינו חייב
 30 קרבן, וכן נאמן לגבי טומאה לומר שלא נטמא.
 31 **אמר רבי יוסף, לא אמרה** – לא אמר רבי יהודה דין זה, **אלא בינו**
 32 **לבין עצמו** – שהיה נהגת אותו אדם כשהוא לבדו, אבל בפני אחרים
 33 אינו רשאי לאכול קדשים, כדי שלא יבואו בני אדם לזלזל בטהרות,
 34 **ולעצמו** – ולגבי דברים השייכים לעצמו בלבד, כיון שהוא נאמן לגבי
 35 עצמו, אך אינו רשאי להאכילם לאחרים, כיון שאין הוא נאמן
 36 לגביהם.
 37 הגמרא מביאה אופנים שבהם לא נחלקו רבי מאיר וחכמים: **אמר**
 38 **ריש לקיש, מודה רבי מאיר להקמים**, שאדם נאמן על עצמו יותר
 39 מעדות העדים, באופן זה, **שאם אמרו לו שנים, בעלת שפחה**
 40 **חרופה**, והרי אתה חייב אשם שפחה חרופה, והוא **אומר לא בעלתי,**
 41 **מהימן** – שהוא נאמן, ופטור מקרבן, והטעם לכך, **דאי פעי אמר להון**
 42 – שהרי אם היה רוצה להיפטר מקרבן בלא להכחישם ובלא להרשיע
 43 את עצמו, היה אומר **לא נמרתי ביהתי, ובדבר זה אינם יכולים**
 44 להכחישו.
 45 אופן נוסף שלא נחלקו בו: **אמר רב ששת, מודה רבי מאיר להקמים**
 46 **בזויר טמא, שאמרו לו שנים נטמאת והוא אומר לא נטמאתי,**
 47 **דפטור**, והטעם לכך, כיון **דאי פעי** – שאם ירצה להכחישם, **אמר**
 48 **(יכול לומר), נשאלתי אצל חכם על זוירי, ומה שאמרתי לא**
 49 **נטמאתי** היינו שלא נטמאתי בעודי נזיר, ולא יוכלו להכחישו בזה.
 50 אופן נוסף: **אמר אבני, מודה רבי מאיר להקמים, שאם** נשבע
 51 לחבירו שאינו יודע לו עדות, **ואמרו לו שנים, יודע אתה בעדות**
 52 **פלוני**, ונשבעת לשקר, והתחייבת בקרבן שביעת העדות, והוא **אומר**
 53 **לא ידעתי, פטור**, והטעם לכך, **דאי פעי אמר, בשעה שראיתי את**
 54 **המעשה לא נתכוונתי לעדות, וממילא לא יכולתי להעיד, ולכן**
 55 **אמרתי לא ידעתי**, ואינו חייב קרבן שבועה.
 56 שנינו במשנה: **אכל חלב וחלב בהעלם אחד [כו']** אינו חייב אלא
 57 אחת. מקשה הגמרא: **מתקוף לה רבי זירא**, באופן שאכל שני
 58 שיעורי כזית של חלב בהעלם אחד, שלא נודע לו חטאו בין אכילה

9 אחרי שרבנו הזקן הסביר, ש"עולם הבריאה" הוא מקום הנשמות
 10 שעבודתן היא מתוך אהבה ויראה שכליות, ו"עולם היצירה" – מקום
 11 הנשמות שעבודתן היא מתוך אהבה ויראה טבעיות – הוא ממשך
 12 להסביר ש"עולם האצילות" הוא מקום הנשמות של צדיקים גדולים
 13 שעבודתם למעלה גם מאהבה ויראה שכליות. עבודתם של אותם
 14 צדיקים היא בבחינת "מרכבה", שכל עניניהם היו בתכלית הביטול
 15 להקב"ה, ולא היה קיים בהם רצון אחר כלל, כי אם מה שהוא רצון
 16 העליון בלבד.

1 בהיותה בעולם הזה, יש לה את ה"עצם" של התורה והעבודה, שעל
 2 ידו היא מתאחדת עם הקב"ה עצמו. המעלה שבגן עדן מתבטאת רק
 3 בכך ששם היא קולטת את ה"זיו" בהשגה אמיתית, היא משיגה שם
 4 את מהותו של הזיו – והשגת המהות של אלקות, גורמת תענוג
 5 נפלא. זהו פירוש מאמר חכמינו ז"ל: "יפה שעה אחת של קורת רוח
 6 בעולם הבא מכל חיי עולם הזה" – כולל, קורת הרוח מהתורה
 7 והעבודה בעולם הזה – שכן, קורת הרוח והתענוג האמיתי קיים ב"גן
 8 עדן" דוקא, שם הנשמה משיגה ומבינה אלקות בהשגת המהות.

המשך ביאור למס' כריתות ליום שבת קודש עמ' ב

40 המשנה מביאה דינים נוספים השייכים לזמן אכילת פרס: **אָבֵל אדם**
 41 **אוֹכְלֵי טְמֵאִין**, וכן אם שָׁתָה מִשְׁקֵין טְמֵאִין, בשיעור שמחמתם
 42 נפסל גופו מלאכול בתרומה, הרי הוא אסור באכילת תרומה. שָׁתָה
 43 אדם רביעית יין, שנאסר עליו להכנס למקדש, ונִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ,
 44 וְשָׁתָה כְּדֵי אֲכִילַת פָּרֶס, ולא יותר, חַיִּיב מִשׁוּם כְּנִיסָה לַמִּקְדָּשׁ
 45 כשהוא שתי יין.
 46 מביאה המשנה תנא החולק בתנאי החיוב של שתיי יין: **רַבִּי אֶלְעָזָר**
 47 **אוֹמֵר, אִם פָּסֵק בָּהּ** – אם הפסיק באמצע שתיית הרביעית, שלא
 48 שתאה בבת אחת, או **אִם נָתַן בּוֹ מִיּוֹם אֶפְיָלוֹ כֹּל שְׁהוּא**, ונכנס
 49 למקדש, פָּטוּר.

1 **קִתְנֵי** במשנה שפָּטוּר. מסיימת הגמרא: **אֵלֶּמָּא** – מוכח מכאן, **דְּלֹא**
 2 **שָׁנֵא לְקוּלָא וְלֹא שָׁנֵא לְהוֹמְרָא** – בין להקל ובין להחמיר **קְאָמַר רַבִּי**
 3 **יְהוֹשֻעַ** שתמחויין מחלקים.
 4 מקשה הגמרא על הלשון השניה: מִכַּךְ שאתה מפרש **דְּקִיפָא**
 5 האומרת 'שני מינין' כוונתה למין **אֶחָד וְשֵׁנִי** תמחויין, מוכח **דְּרִישָׁא**
 6 שאמרה 'מין אחד', כוונתה למין **אֶחָד וְתַמְחֵיין אֶחָד**, שהאוכל ממנו
 7 שני חצאי כזית, חייב קרבן, ואם כן קשה, **פְּשִׁימָא** שהאוכל שני חצאי
 8 איסור אחד ובתבשיל אחד, שמצטרפים לחיובו קרבן. מתרצת
 9 הגמרא: **אֶמַר רַבִּינָא**, החידוש במשנתנו הוא כְּגוֹן שְׁהִיתָה לוֹ יְדִיעָה
 10 **בִּינִיתִים** – בין אכילת חצי אחד לאכילת החצי השני, ושוב נעלם
 11 ממנו האיסור, ומשנתנו שנויה **אֵלֶּיבָּא דְרַבְּנָן גְּמִלְיָאֵל**, **דְּאָמַר אִין**
 12 **יְדִיעָה** מחלקת **לְחֻצֵי שִׁיעוּר**, ואם אכל שני חצאי שיעור בשתי
 13 העלמות, חייב חטאת. וזה החידוש במשנתנו, שאם אכל שני חצאי
 14 איסור מאותו תמחוי בשתי העלמות, חייב קרבן, ואין אומרים
 15 שהידיעה שבינתיים מחלקת בין שני חצאי האיסור.
 16 ומבארת הגמרא היכן שנינו כן בדברי רבן גמליאל: **דִּתְנֵן** במסכת
 17 שבת (קה) לגבי הכותב בשבת, שאינו חייב עד שיכתוב שתי אותיות,
 18 **הַפּוֹתֵב שְׁתֵי אוֹתוֹת בְּשִׁתֵי הַעֲלָמוֹת**, שנודע לו חטאו בין אות
 19 לאות, **שָׁתָה כְּתַב בְּשִׁתֵי רִית** ו**אֶחָת כְּתַב בְּעִרְבִית**, **רַבִּין גְּמִלְיָאֵל מְחַיֵּב**
 20 **בְּקִרְבָן**, ו**חֻקְמִים פּוֹמְרִין**, וביאור מחלוקתם הוא, **דְּרַבְּנָן גְּמִלְיָאֵל כְּבֵד**,
 21 **אִין יְדִיעָה** מחלקת **לְחֻצֵי שִׁיעוּר**, ואף שנודע לו חטאו בין כתיבה
 22 לכתיבה יש לצרף את שתי הכתיבות לחיוב אחד. **וְרַבְּנָן כְּבֵרִי, יֵשׁ**
 23 **יְדִיעָה לְחֻצֵי שִׁיעוּר**, וכיון שהיתה ידיעה בין שני חצאי השיעור ולא
 24 נעשתה כל המלאכה בהעלם אחד, אינו חייב קרבן.

משנה

50 **גמרא**
 51 שנינו במשנה: כמה ישאה באוכלין, כאילו אוכל קליות, דברי רבי
 52 מאיר.
 53 הגמרא מבררת את דעת רבי מאיר: **אֵיפְעִיָא** להו – הסתפקו בני
 54 הישיבה, **רַבִּי מְאִיר**, האומר שהשיעור הוא כאכילת קליות, **לְהוֹמְרָא**
 55 **קְאָמַר אוֹ לְקוּלָא קְאָמַר** – כוונתו בזה להחמיר יותר מדברי חכמים,
 56 האומרים שהשיעור הוא בכדי אכילת פרס, או שכוונתו להקל יותר.
 57 ומבארת הגמרא את צדדי הספק: אפשר לומר **דְּלְהוֹמְרָא קְאָמַר**,
 58 **וְהֵכִי קִתְנֵי** – וכך יש לפרש את דבריו במשנתנו, רואים אותו **פְּאִילוֹ**
 59 הוא **אוֹכֵל קְלִיּוֹת**, שהדרך לאוכלן לאט, אחת אחת, וכוונתו היא
 60 **דְּאֶפְיָלוֹ בּוֹלִיָה יוֹמָא** – שאף אם אכל את אותו כזית במשך כל היום
 61 גם כן מצטרפים, ו**אֵף עַל גַּב דְּמִתְחַלָּה וְעַד סוּף** יש יותר **מִכְּדֵי**
 62 **אֲכִילַת פָּרֶס**, מכל מקום **בִּינֵן דְּמִשְׁכִּיָה אֲכִילְתִּיהּ** – מאחר ונמשכה
 63 אכילתו כל אותו הזמן הראוי לאכילת קליות אחת אחת, **מְחַיֵּב**.
 64 ולפי צד זה, **אָמְרוּ לִיהּ רַבְּנָן** – השיבו לו חכמים במשנתנו, **דְּעַד**
 65 **שִׁישְׁהָא בְּכַדִּי אֲכִילַת פָּרֶס** הוא **דְּחַיֵּב**, אבל אם נמשכה אכילתו
 66 יותר **מִכְּדֵי אֲכִילַת פָּרֶס**, אף שאכלם בשיעור של אכילת קליות,
 67 **פָּטוּר**. או **דְּלִמָּא** – או שמא נאמר שרבי מאיר **לְקוּלָא קְאָמַר**, **דְּהֵכִי**
 68 **קִתְנֵי** – וכך יש לפרש את דבריו, רואים אותו **פְּאִילוֹ אוֹכֵל קְלִיּוֹת**,
 69 שדרך לאוכלן ללא הפסקה, והוא **דְּלֵא אִיפְסִיק בִּינֵי וּבִינֵי** – והוא
 70 מחייב בתנאי שלא יפסיק בין אכילה לאכילה כלל, **אָבֵל דְּאִיפְסִיק**
 71 **בִּינֵי וּבִינֵי** – אבל אם הפסיק באמצע לא מצטרף, ו**אֵף עַל גַּב**
 72 **דְּמִתְחַלָּה וְעַד סוּף** היה בתוך זמן של **בְּכַדִּי אֲכִילַת פָּרֶס**, **פָּטוּר**. ועל
 73 זה **אָמְרוּ לִיהּ רַבְּנָן**, **בִּינֵן דְּמִתְחַלָּה וְעַד סוּף** שיעור זמן של **בְּכַדִּי**
 74 **אֲכִילַת פָּרֶס** הוא, ולא יותר, **חַיִּיב**.
 75 הגמרא מביאה ראיה לפשוט ספק זה ממשנתנו: **תָּא שְׁמַע**, שנינו
 76 במשנה, **וְחֻקְמִים אוֹמְרִים**, **עַד שִׁישְׁהָא בְּכַדִּי אֲכִילַת פָּרֶס** **מִתְחַלָּה**
 77 **וְעַד סוּף**,

25 לאחר שהתבאר במשנה הקודמת אלו איסורי אכילה מצטרפים
 26 לכזית, מבארת משנתנו מה הוא שיעור הזמן המצרף את האכילות
 27 להחשיבן כאכילה אחת, המחייבת. מבררת המשנה: באותם שני
 28 חצאי זיתים שהתבאר במשנה לעיל (א) שהם מצטרפים לחיבו, **כְּמָה**
 29 **זמן יִשְׁהָא פְּאוּכְלִין** – בזמן שהוא אוכל את שני החצאים, כרי
 30 שנחשיב זאת כאכילה אחת.
 31 המשנה מביאה מחלוקת בדיון זה. אומרת המשנה: שיעור הזמן הוא
 32 **כְּאִילוֹ אוֹכֵל קְלִיּוֹת**, כלומר, משערים כמה זמן היה צריך אדם
 33 לאכול כזית זה אם היה מפורר לפירורים קטנים כקליות (גרעיני
 34 חטה), ואוכל אחד אחד, ואם אכל את שני החצאים בזמן זה, חייב,
 35 **דְּכַדִּי רַבִּי מְאִיר**. ו**חֻקְמִים אוֹמְרִים**, אין אכילותיו מצטרפות, **עַד**
 36 **שִׁישְׁהָא מִתְחַלָּה וְעַד סוּף** **כְּדֵי אֲכִילַת פָּרֶס** – שיעור זמן של אכילת
 37 חצי כבר העשויו מכמות של שמונה ביצים, והיינו שיעור של ארבע
 38 ביצים, ואם אכל את כל הכזית בזמן זה, **חַיִּיב**.
 39